

جایزه مصطفی(ص) امسال در حالی به ده‌سالگی خود می‌رسد که این رویداد علمی، با هدف شناسایی و حمایت از پژوهشگران نخبه جهان اسلام در ایران بنیان گذاشته شد و امروز به نمادی جهانی از نوآوری، همگرایی و افتخار علمی بدل شده است.

به گزارش خبرگزاری تسنیم، بنیاد علم و فناوری مصطفی(ص) با جشن‌انداز گسترش صلح، امنیت و رفاه بشریت، فعالیت خود را در سال ۱۳۹۱ آغاز کرده و مأموریت خود را توسعه علم و فناوری در جهان اسلام قرار داده است و برای تحقق آن، شناسایی و تجلیل از دانشمندان برجسته،زمینه‌سازی برای توسعه تعاملات پژوهشگران و افزایش همکاری و هم‌افزایی کشورهای اسلامی در حوزه‌های علم و فناوری را با تأکید بر فناوری‌های پیشرفته در دستورکار دارد.

در راستای تجلیل از دانشمندان برجسته و زمینه‌سازی همکاری و توسعه علمی در جهان، جایزه مصطفی(ص) به عنوان یکی از نمادهای شایستگی و برتری علمی در سطح جهان شکل گرفت. این جایزه به اثری نوآورانه در مرزهای دانش تعلق می‌گیرد که توسط افرادی شاخص در حوزه‌های علم و فناوری ارائه شده و زمینه‌ساز بهبود زندگی بشریت باشد. برگزیدگان جایزه علاوه بر لوح و مدال جهانی مصطفی با دریافت مبلغ ۵۰۰ هزار دلار و کمربند زرین به‌عنوان موفّق‌تعلّم و فناوری تأمین شده، طی مراسمی باشکوه با حضور دانشمندان و فرهیختگانی از کشورهای مختلف جهان، مورد تقدیر قرار می‌گیرند.

۲۰ درصد از مبلغ جایزه مصطفی(ص) در ازای فعالیت برگزیدگان در قالب‌های زیر ارائه می‌شود:

– اعطای گرنت پژوهشی به برگزیدگان برای ارائه به پژوهشگران کشورهای اسلامی
– اعطای کمک‌هزینه فرصت مطالعاتی به برگزیدگان برای ارائه به پژوهشگران کشورهای اسلامی
– اعطای کمک‌هزینه سفر به برگزیدگان برای حضور در رویدادهای بنیاد یا رویدادهای کشورهای اسلامی
– اعطای گرنت به برگزیدگان برای انتشار مقالات مشترک با پژوهشگران کشورهای اسلامی
– اعطای کمک‌هزینه به برگزیدگان برای انجام پروژه‌های مشترک در کشورهای اسلامی
– اعطای کمک‌هزینه به برگزیدگان برای راه‌اندازی مراکز مشترک علمی در کشورهای اسلامی
– اعطای کمک‌هزینه به برگزیدگان برای پذیرش دانشجو در مقاطع تحصیلات تکمیلی از کشورهای اسلامی

– اعطای کمک‌هزینه به برگزیدگان برای عضویت و فعالیت در مجامع علمی کشورهای اسلامی
– سایر برنامه‌های پیشنهادی مورد تأیید بنیاد
مدال جایزه مصطفی (ص)

مدال جایزه مصطفی(ص) ششمایی از اسطراب به عنوان یکی از نمادهای علمی مسلمانان در اعصار و قرون گذشته دارد که بر اهمیت جایگاه و موقعیت طلابی مسلمانان در حوزه علم و دانش و پیشگامی‌شان در حوزه تولید علم و فناوری در جهان تأکید می‌کند.

اسطراب دستگاه و صفحه مدور فلزی است که به طرزی بسیار دقیق، ظریف و مستحکمی ساخته شده است و برای

در جنگ نرم امروز، کودکانی که از قدرت و تاریخ کشورشان بی‌خبر باشند، اولین قربانیان‌اند. کودکانی که با افتخارات ملی آشنا باشند، اعتمادبه‌نفس بالائسری دارند. چگونه این نتیجه را به فرزندانمان هدیه دهیم؟

به گزارش خبرگزاری فارس، دشمن با تولید انبوه محتوای هدفمند از قبیل انیمیشن، فیلم و بازی به دنبال تحریف هویت و ارزش‌های نسل آینده است. در این گفت‌وگو «میر مردانی»، تهیهگر والد و کودک با مدرک بین‌المللی QCB و پژوهشگر و فعال حوزه کودک و نوجوان، از راهکارهای مؤثر برای روایت مقاومت و پیروزی به کودکان می‌گوید.

کودک باید خیر و شر را بشناسد

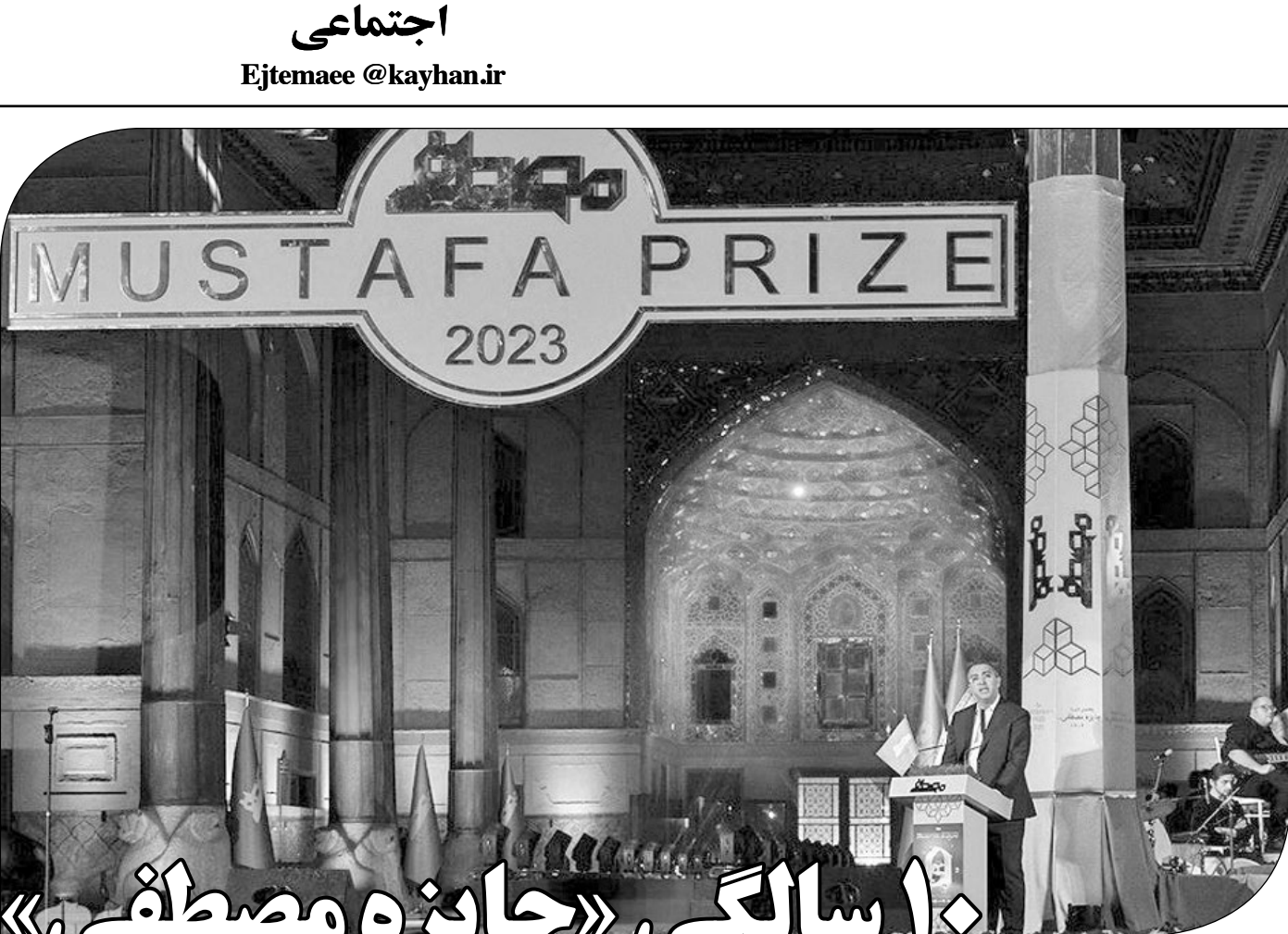
مسئله روایت‌ها، صرفاً مسئله قدرت و پیروزی و به معنای تأکید بر سلاح یا بزرگ‌نمایی آن نیست، بلکه امری پیچیده‌تر و چندوجهی است که باید با دقت به تمام جوانب آن پرداخت. همچنین این موضوع نیازمند زمینه‌سازی است؛ به عنوان مثال، اگر مفاهیمی مانند حق و باطل، ظالم و مظلوم، یا شخصیت‌های نیک و بد از طرز طریق داستان‌ها، کارتون‌ها و سایر محتواهای مناسب به کودک آموزش نداده باشیم، نمی‌توانیم انتظار داشته باشیم که مفاهیم عمیق‌تری مانند روایتگری حقیقت، مقاومت یا قدرت را به‌درستی درک کند. بنابراین، پیش از طرح این مفاهیم، باید زیرساخت‌های فکری و اخلاقی لازم در ذهن کودک شکل گرفته باشد.

توجه به رده سنی در بیان مفاهیم حماسی

مفاهیمی همچون عزت، عزت‌نفس ملی، روحیه حماسی و مسئله دفاع از حقوق مسلم خود در مقابل دشمنی که ذاتاً شُور است از جمله مواردی است که باید مدنظر داشته باشیم و با در نظر گرفتن سنن کودکی که هدف ماست، این مفاهیم را زمینه‌سازی کنیم.
منظور از سنن کودک، سطح آگاهی و توانایی درک و دریافت است که باید دقیقاًمورد توجه قرار گیرد. اگر با تساهل و سهل‌انگاری در این زمینه عمل کنیم، ممکن است نتیجه معکوس حاصل شود. به عنوان مثال، باید توجه داشته باشیم که کودک مورد نظر ۱۲ساله است یا در رده سنی ۷ تا ۸ سال قرار دارد. بنابراین، تعیین رده سنی در این زمینه از اهمیت بالایی برخوردار است و باید با دقت پیش برویم تا مفاهیمی که قصد ساختن ما را می‌رساند، در ذهن آن‌ها رانجام، به شکلی مناسب و متناسب با سن کودک پردازش و ارائه شوند.

روایت‌ها را مجسم و زنده‌سازی کنیم

برای این کار، می‌توانیم فضایی فراهم کنیم که کودک احساس کند خودش در آن نبرد حضور داشته است. مثلاً می‌توانیم گروهی از کودکان را در مسجد یا یک مؤسسه جمع کنیم و یکی از رزمندگان که در آن رویدادهای حضور مستقیم داشته است، برای آن‌ها صحبت کند. البته این فرد باید آموزش دیده باشد تا بتواند به‌درستی با مخاطب کودک ارتباط برقرار

۱۰ سالگی «جایزه مصطفی» از آغاز تا تبدیل شدن به نماد علمی جهان اسلام

مطالعات و محاسبات نجومی از جمله پیدا کردن ارتفاع و زاویه آفتاب، محل ستارگان، سیارات و منطقه البروج و به دست آوردن طول و عرض جغرافیایی محل در تمام مدت شبانه‌روز و فصول مختلف سال به‌کار می‌رود. از آنجا که در گذشته بسیاری از دانشمندان مسلمان مشرق‌زمین در این رشته علمی سرآمد بوده‌اند، این مدال طرحی از اسطراب را به عنوان نمادی برای اعطا به دانشمندان برگزیده عصر حاضر در نظر گرفته است. در میانه این مدال، عقیق سرخی نقش بسته که در روایات و احادیث دین مبین اسلام بر فواید استفاده از آن توصیه شده است. عقیق یا آگات‌گونه‌ای سنگ گران‌بها است. این سنگ نوعی از دُرّ کوهی است که بیشتر از سنگ یمنی تشکیل شده است، ویژگی عقیق ریزدانه بودن و روشنی رنگ آن است. بهترین آن سرخ، زرد و سفید است. از این کانی به عنوان خواص درمانی در سنگ درمانی نیز استفاده می‌شود.

– علوم پایه و مهندسی
محققان مسلمان بسیاری در گوشه و کنار جهان با نوآوری‌ها و یافته‌های خود به پیشرفت علوم و فناوری کمک می‌کنند و بر بهبود کیفیت زندگی بشر تأثیر می‌گذارند. شناسایی این محققان و برقراری ارتباط مؤثر با آنها باعث توسعه روابط علمی محققان مسلمان با دیگرگو و با مراکز معتبر علمی در جهان و پیشرفت بیشتر دانش در جهان خواهد شد. همچنین معرفی این دانشمندان و تقدیر از نقش آنها در پیشبرد دانش و فناوری، الگوی مناسبی برای سایر محققان در سراسر جهان خواهد ساخت، به همین منظور جایزه مصطفی به اثر برتر در زمینه‌های علوم پایه، علوم پزشکی، علوم دامپزشکی، علوم کشاورزی، علوم مهندسی و علوم شناختی و از علوم انسانی زمینه اقتصاد و بانکداری اسلامی به محققان و دانشمندان مسلمان سراسر جهان اعطا می‌شود که نقش قابل‌توجهی در زندگی بشری داشته یا مرزهای دانش و فهم ما از جهان اطرافمان را گسترده‌تر کرده باشد.

– علم و فناوری زیستی و پزشکی
دانش و فهم ما از ساختارهای بنیادین شکل‌دهنده حیات بر روی زمین در طی نیم‌قرن گذشته تغییر بسیاری کرده و رشته‌های مختلف علوم زیستی همچون ژنتیک، زیست‌شناسی مولکولی، علوم اعصاب و نظایر آن باعث پیشرفت در درک و فهم ما از نحوه کارکرد سامانه‌های زنده شده است.

این دانش و آگاهی در حد دانشته‌های نظری یا محدود به جهان علم باقی‌نمانده و در پزشکی و فناوری‌های زیستی با ارائه نتایج و کاربردهای ملموس بر سلامت و آسایش انسان تأثیر فراوانی گذاشته است. جایزه مصطفی به یک اثر برتر در رشته‌ها و حوزه‌های مرتبط با علم و فناوری زیستی و پزشکی اهدا می‌شود که تأثیر ماندگاری از خود در درک حیات یا بهبود کیفیت زندگی بشر بر جای نهاده باشد.

کودکان خود را به جای قهرمان داستان می‌بینند
به پایان روایت توجه ویژه‌ای داشته باشیم که البته روایت برای کودک، مفهوم قصه یا داستان را دارد و همچنین تأکید بر داستان‌های واقعی است؛ برای مثال، بر شجاعت الهم‌المؤمنین(ع) در نبردهای ایشان با دشمنان، متناسب با سن کودک، یا به اسطوره‌های ایرانی مانند آرش کمانگیر و آن‌هایی که احساس قدرت و عزت را در کودک ایجاد می‌کنند.

چند روش برای روایت قدرت به کودکان

کودکی که به دنبال یافتن قهرمانی قدرتمند در داستان است، خود را جای آن قهرمان قرار می‌دهد. از بخشی از داستان به بعد، دیگر آن قهرمان داستان نیست که ویژگی‌ها و اعلاش مطرح می‌شود، بلکه فرزند ماست که این نسبت‌ها را به خود می‌گیرد. هر اثری از قهرمانی، شجاعت و نبرد که به آن شخصیتی نسبت داده می‌شود، در واقع به فرزند ما نسبت داده می‌شود. در نتیجه، او احساس قدرت می‌کند.

بنابراین پایانی که برای این ماجرا طراحی می‌کنیم، باید مبتنی بر پیروزی، امید و حادکتر توانایی باشد. البته باید به این موضوع توجه ویژه داشته باشیم که باید در متری قرار می‌گیرد، احساس تعلق و افتخار می‌کند. در این حالت، آن دستاوردها را نه صرفاً به عنوان یک شیء خارجی، بلکه به عنوان نمادی از هویت جمعی ایرانیان می‌بیند و خود را بخشی از این ملت صاحب‌افتخار می‌داند.

نکته کلیدی در اجرای این تکنیک این است که از پرداختن به جزئیات نامناسب مانند میزان انفجار، آسیب‌های جنگی یا صحنه‌های خشونت‌آمیز خودداری کنیم و در عوض، تمرکز را بر نمادهای اقتدار، امنیت و پیشرفت علمی بگذاریم تا کودک قدرت را در چارچوبی امن و امیدبخش درک کند.

در مرحله اول کمیته‌های داوری مقدماتی مدارک و صلاحیت آثار را از نظر ویژگی‌های عمومی بررسی کرده و آثار دارای صلاحیت را به مرحله بعدی داوری می‌فرستند. مطابق ضوابط، آثاری که پیش از این برنده حداقل یک جایزه معتبر علمی در سطح جهان شده باشند، به مرحله بعد راه نمی‌یابند. همچنین آثاری که به صورت شخصی و خارج از مسیر صحیح نامزدی توسط نهادهای نامزد کننده ارائه شوند در این مرحله پذیرفته نمی‌شوند. در مرحله نهایی، در هر یک از حوزه‌های جایزه، یک گروه داوری هفت‌نفره از محققان و دانشمندان برجسته بین‌المللی، آثار نهایی را داوری و اثر برگزیده را انتخاب می‌کنند.

برندگان دوره‌های مختلف جایزه مصطفی

دوره اول – سال ۲۰۱۵
حوزه‌های علم و فناوری نانو و علم و فناوری نانوزیستی
پروفیسور جکی او رویینگ (سنگاپور)
دستاورد: ساخت مواد و سیستم های پیشرفته زیستی با ساختار نانویی از جمله ساخت نانوذرات پلیمری در سیستم های پاسخ محرک به منظور داروسازی هوشمند در بدن
پروفیسور عمر یاقی (اردن/ آمریکا)
دستاورد: ایجاد چارچوب‌های فلزی آلنی (MOF) و کاربرد آنها در جذب آب و ذخیره انرژی

دوره دوم – سال ۲۰۱۷
حوزه‌های علم و فناوری اطلاعات و ارتباطات ونظریه اطلاعات
دکتر محمدبن شکراللهی (ایران)
دستاورد: توسعه کدهای تصحیح خطا در ارتباطات پرسرعت (وای‌فای، ماهواره و ...)
پروفیسور سالی ارول گلنیه (ترکیه)
دستاورد: توسعه شبکه‌های مخابراتی نسل جدید (شبکه G)

دوره سوم – سال ۲۰۱۹
حوزه‌های علم و فناوری زیستی و پزشکی، زیست‌شناسی سلول‌های بنیادی و علم و فناوری نانو الکترونیک
پروفیسور اوگو شاهین (ترکیه)

دستاورد: واکنس درمانی mRNA برای سرطان، طراحی‌شده متناسب با ژنتیک هر بیمار
پروفیسور علی خادم‌حسینی (ایران)
دستاورد: هیدروژل‌های نانو و ساختارهای زیستی برای کاربردهای زیست‌پزشکی
پروفیسور عمران ایبان (ترکیه)
دستاورد: درک تعاملات موج- ذره در فضای نزدیک زمین و پیوند بین رعد و برق و اتمسفر بالا
پروفیسور حسین بهاروند (ایران)

دستاورد: درمان پارکینسون و AMD چشم با سلول درمانی
پروفیسور محمد عبدالاحد (ایران)

دستاورد: ترجمه رفتار سلول‌های سرطانی به سیگنال‌های الکترونیکی برای تشخیص و درمان نوین سرطان

دوره چهارم – سال ۲۰۲۱
حوزه‌های فیزیک نظری، فیزیک کوانتوم، پزشکی و شیمی آلی زیستی
پروفیسور کامران وفا (ایران)
دستاورد: توسعه نظریه ف در فیزیک نظری
پروفیسور زاهد حسن (بنگلادش)

دستاورد: کشف و مطالعه نیمهفلزهای فرمیون ویل
پروفیسور محمد سائغ (لبنان)
دستاورد: درمان‌های نوین برای بهبود نتایج آلوگرافت کلیه و قلب
پروفیسور یحیی تیمالتی (مراکش)
دستاورد: مشاهده پراکندگی نور با نور و جستجوی ذرات تک‌قطبی منطاسبی

پروفیسور محمد اقبال چودری (پاکستان)
دستاورد: کشف مولکول‌های مؤثر با کاربردهای درمانی
دوره پنجم – سال ۲۰۲۳

حوزه‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات، علوم پایه و مهندسی و زیست پزشکی
پروفیسور احمد حوسن (مصر)
دستاورد: کویش و توسعه در مخازن نرم‌افزاری (MSR)
پروفیسور امیر فرخ‌زاد (ایران)
دستاورد: طراحی و ارزیابی داروهای نانولیپرمی برای درمان های هدفمند
پروفیسور سامیا خوری (لبنان)

دستاورد: پیشرفت در درمان بیماری ام‌اس از طریق شناخت عوامل بیماری‌زا و کماتیزه‌های تحمل ایمنی
پروفیسور احمد فوزی اسماعیل (کامبوج)
دستاورد: توسعه فناوری غشا و کاربردهای آن در مهندسی پروفیسور مورات اوبسال (ترکیه)
دستاورد: نوآوری در فناوری ارتباطات بی‌سیم نوری.

می‌توانیم از اعضای خانواده‌اش دعوت کنیم تا درباره او توضیح دهند یا وسایل شخصی، عکس‌ها، دستاوردها و فیلم‌های مرتبط با فعالیت‌های علمی و نظامی او را به نمایش بگذاریم،

با این هدف که کودکان اهمیت علم و دانش آموزی را درک کنند. مثلاً با نمایش عکس‌های شهید در موقعیت‌های مختلف، مانند اتاق فرماندهی، بازدید از مجموعه‌های موشکی یا حضور در کنار دستاوردهای علمی و نظامی‌اش مانند پهپادها و موشک‌های ساخته‌شده تحت نظارت او، به کودکان نشان

می‌دهیم که چگونه این شهید بزرگوار در پیشرفت کشور نقش داشته است.
در ایمن روش، ما در حال ساختن قهرمانانی ملموس و الهام‌بخش برای فرزندانمان هستیم. در اینجا، احساس غم یا اضطراب وجود ندارد، بلکه بر جنبه‌های حماسی و احساس قدرت، توانمندی و عزت تأکید می‌شود.
برای تقویت این حس، می‌توان از سُرودها و فیلم‌های حماسی استفاده کرد یا کودکان را به نمایشگاه‌هایی برد که روحیه پیروزی و سیربلندی را القا می‌کنند. سپس، با بیان روایت‌ها و خاطره‌های تکمیلی، آگاهی آن‌ها را افزایش داد. در پایان این برنامه، با یک پایان‌بندی جسورانه و حماسی، احساس هویت ملی، اعتمادبه‌نفس و غرور را در فرزندانمان به اوج می‌رسانیم.
درک پیروزی و قدرت با بازیگری در نمایش
این تکنیک از نمایشنامه‌نویسی و نقش‌آفرینی برای تقویت همبستگی و اتحاد میان کودکان استفاده می‌کند. با تشکیل دو گروه و تقسیم‌بندی دوست و دشمن، همه کودکان

صفحه ۷

سه‌شنبه ۱۴ مرداد ۱۴۰۴

۱۱ صفر ۱۴۴۷ – شماره ۳۳۹۳۳

خانه‌هایی که صدای کودکان را دیر می‌شنوند

فاصله میان ازدواج تا تولد نخستین فرزند در ایران به بیش از ۴ سال رسیده؛ عددی که نه‌فقط یک آمار، بلکه نشانه‌ای روشن از تغییر سبک زندگی زوج‌های جوان در سال‌های اخیر است.

به گزارش خبرگزاری فارس، آمارهای رسمی نشان می‌دهد که میانگین فاصله زمانی بین ازدواج تا تولد نخستین فرزند در کشور ما به بیش از ۴ سال رسیده است. این تغییر تنها یک عدد در گزارش‌های آماری است، بلکه حکایت از تحولات عمیق در روان و تکرش زوج‌های جوان دارد. اما دلایل این تأخیر چیست؟

تأخیر در تولد فرزند اول؛ روایت یک انتخاب روانی

طبق اعلام رئیس سازمان ثبت احوال کشور، میانگین فاصله ازدواج تا تولد نخستین فرزند در ایران در سه‌ماه ابتدای اسمال به ۴.۳ سال رسیده است. در عین حال، میانگین سن مادران در زمان تولد اولین فرزند ۲۷.۶ سال و پدران ۳۳.۵ سال است. آماره‌ی که نشان می‌دهد جوانان ایرانی تنها به‌دیرتر ازدواج می‌کنند، بلکه بعد از ازدواج هم فرزندآوری را به تعویق می‌اندازند. اما پشت این تأخیر عددی، یک مسئله عمیق روانشناختی خوابیده است. تغییری در ذهن و احساس و درک نسل جدید از «آمادگی» برای فرزندآوری. چرا؟ این پرسشی است که برای پاسخ به آن باید وارد دنیای روان انسان معاصر شد.

۱. هراس از ناتوانی در ایفا نقش والدین

یکی از نخستین دلایل روانی تأخیر در فرزندآوری، ترس از ناتوانی در پدر یا مادر شدن است. نسل امروز بیش از هر زمان دیگری تحت فشار «استانداردهای فرزندپروری» است؛ والد ایده‌آل، مادر فعال، پدر حامی، تربیت بدون خشونت، آموزش مهارت‌های عاطفی و غیره. این استانداردها اگرچه در ذات خود مفیدند، اما برای زوج‌های جوان، تبدیل به بار روانی شده‌اند. آنها در ذهن خود والدینی را می‌خواهند که همیشه بلندپرو یا لب دارند، هر رفتار کودک را تحلیل می‌کنند و کوچک‌ترین کم‌کاری‌ای در تربیت کودک ندارند. این ایده‌آل‌سازی، اغلب به اضطراب منجر می‌شود و نتیجه آن تأخیر در تصمیم‌گیری است.

۲. تأخیر برزندگاه اضطراب‌های مالی بر روان زوج‌ها

بسیار بدین سال‌های اخیر، شاخص‌های اقتصادی خانواده ایرانی با فشار قابل‌توجهی روبه‌روست: افزایش اجاره‌نشینی، نگرانی از ثبات شغلی و رشد هزینه‌های فرزندآوری. هرچند ممکن است افراد در ظاهر از نظر مالی توانمند به‌نظر برسند، اما احساس «آسانی اقتصادی» بر روان‌شان دیده می‌شود. چنین ناتوانی در تأمین آینده کودک و ترس از آینده مبهم، یکی از مهم‌ترین دلایل روانی عدم تمایل به فرزند در سال‌های اول ازدواج است که در سال‌های ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۳ این موضوعات بر تصمیم نهایی فرزندآوری زوجین غلبه کرده بود اما در آخرین آمار این موضوع قابل تأمل است.

۳. فرزند، تهدیدی برای صمیمیت زوجین؟

یکی از نگرانی‌های روانی که به‌ویژه در مشاوره‌های ازدواج تکرار می‌شود، ترس از تغییر رابطه عاشقانه به رابطه صرفاً والدینی است. بسیاری از زوج‌های جوان می‌گویند: «هنوز داریم همدیگر را می‌شناسیم»، «خوابی با هم سفر بریم»، «گاه چپه بیاد هم‌چیز به هم می‌ریزه».

این باور، بخشی از نظرات زوج‌های دنیای امروز است. زوج‌ها تمایل دارند پیش از ورود به مرحله والدگری، تجربه‌های عمیق با کیفیت‌ای زندگی دوفترة داشته باشند. البته این موضوع اگر بیش از حد کش پیدا کند، ممکن است پیوند عاطفی آن‌قدر بسته و خودبسته‌شود که ورود یک فرزند در سال‌های بعد، با بحران‌های بیشتر همراه گردد.

۴. تغییر الگوی ذهنی از نقش فرزند

فرزند در نگاه دینی و معنوی، یک برکت بوده و هست. اما در ذهن نسل جدید، گاهی به یک پروژه پیچیده تبدیل شده است. پروژه‌ای پرهزینه، زمان‌بر و البته پُر از ریسک.

بسیاری از جوانان تحصیلکرده یا نرزمینش، با ذهنی تحلیلگر به این موضوع نگاه می‌کنند: «چه چیزی از والد بودن نصیب من می‌شود؟ چطور کیفیت زندگی‌ام تغییر می‌کند؟» این نگاه عقلانی، اگرچه می‌تواند تصمیم‌گیری‌های هوشمندانه‌تری بسازد، اما وقتی با اضطراب و کنترل‌گری زیاد همراه شود، منجر به تصمیم‌ناپذیری و تعلیق روانی می‌شود.

۵. خلأ حمایت روانی و اجتماعی

در گذشته، زن و شوهر پس از تولد فرزند، از سوی خانواده، همسایه‌ها، خواهر و مادر حمایت می‌شدند. امروز اما بسیاری از زوج‌ها در شهرهای بزرگ تنها زندگی می‌کنند. مادر شدن برای یک زن جوان، بدون حمایت یک فرد باتجربه یا اطرافیان آگاه، تجربه‌ای پراسترس و حتی ترسناک است. همین خلأ حمایت، در کنار نبود خدمات روانی عمومی برای والدین (که به اشتباه در بلور آنهاست، زمینه‌ساز ترس و تردید شده است.

پیشنهادهایی برای مواجهه با این بحران روانی پنهان

– ترویج واقع‌گرایی به‌جای ایده‌آل‌سازی تربیت فرزند
– رسانه‌ها و نهادهای فرهنگی باید تصویر واقعی‌تری از والدگری ارائه دهند؛ پدر و مادری که اسانند، اشتباه می‌کنند، یاد می‌گیرند و در عین حال می‌توانند زندگی خوبی بسازند.

– افزایش آموزش روانی به زوج‌های تازه ازدواج‌کرده
– برگزاری کارگاه‌های مهارت فرزندپروری، شناخت تحولات روانی دوران بارداری و نوزادی و آشنایی با چالش‌های والدگری می‌تواند به بسیاری از ترس‌ها بکاهد. البته که به خود برگزایی این دوره‌ها «به صورت غیراصولی» می‌تواند به کمک کمال‌گرایی دامن بزند.
– ایجاد شبکه‌های حمایت محلی برای والدین تازه‌کار
– امکان‌اتی مانند گروه‌های پشتیبانی محلی مانند گروه‌های مردمی که در یک محله با هم در ارتباطند، کلینیک‌های روان‌مشاوره خانواده و مراکز هم‌دل‌یار می‌تواند حس تنهائی را کاهش دهد و روان زوج‌ها را در مسیر فرزندآوری آرام‌تر سازد.

– تغییر گفتمان اجتماعی درباره نقش فرزند
– ضروری است که فرزند نه به عنوان «لر» بلکه به‌مثابه «فرصت رشد مشترک»، «مکان ساختن آینده» و «پیونددهنده نسلی» معرفی شود. رسانه‌ها در این مسیر نقش مهمی دارند.

سخن آخر...

تأخیر در فرزندآوری، فقط یک مسئله جمعیتی یا آماری نیست؛ بلکه نشانه‌ای از تردید، اضطراب، تنهائی و فشارهای روانی پنهانی است که در جوانان امروز تجربه می‌کنند. اگر بخواهیم برای آن نسخه‌ای بنویسیم، باید از درچه ذهن و دل نسل امروز به ماجرا نگاه کنیم؛ نه فقط از آمار و دستورات‌عمل.